

Kā salāgot drošību un estētiku?

Bērnu rotaļu laukumi - prakses piemēri

ALPS ainavu darbnīca
Ainavu arhitekta Santa Krēsliņa

ALPS ainavu darbnīca

KAS MĒS ESAM, KĀDAS IR MŪSU VĒRTĪBAS?

ALPS ainavu darbnīca kopš 2005.gada

Vieta – vide, mājas

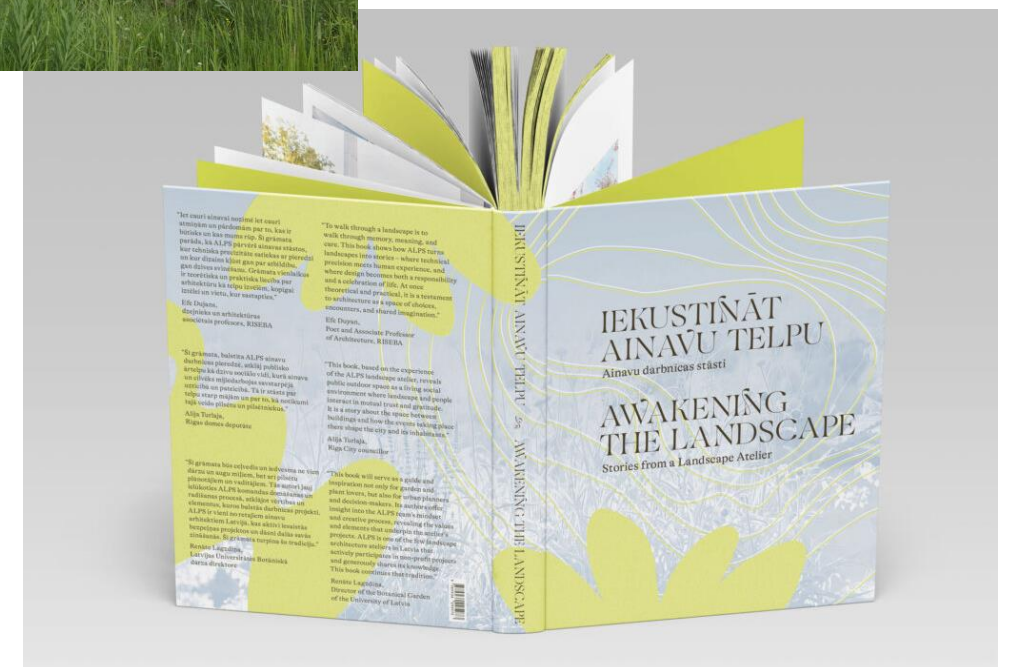
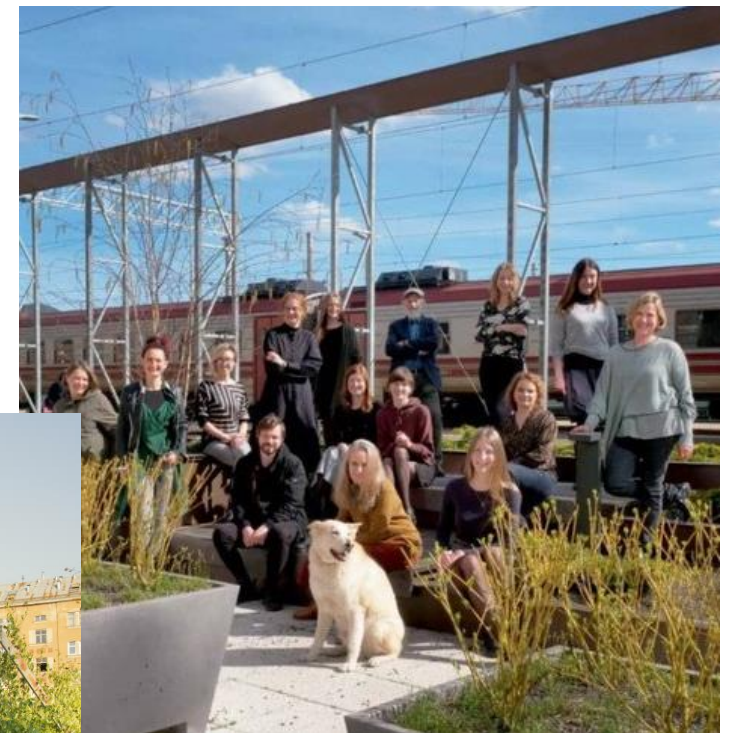
Visi vietas un vides aspekti. Tā ir ne tikai fiziskā vide, bet arī sociālā, ekonomiskā, dabas vide. Konteksts. Identitāte. Ikvienam projektam **mēs radām programmu par to, kā visi slāņi, kas raksturīgi katrai vietai, savstarpēji mijiedarbojas.**

Sabiedrība

Saprast, kas ir svarīgi un ko vajag nevis man, bet vietai, videi, lietotājam – sabiedrībai. Ilgtermiņā. Atbildīgi par nākamajām paaudzēm. Radīt labas vietas, kur satikties.

Komanda

Ainavu arhitekta darbs mūsu darbnīcas redzējumā ir **transdisciplināras komandas darbs**. Mēs aicinām nestrādāt vientulībā. Tāpēc, kur vien iespējams, veidojam plašu komandu – ainavu arhitekti, arhitekti, mākslinieki, sociologi, plānotāji, vēsturnieki un, protams, inženieri.

GRĀMATA "IEKUSTINĀT AINAVU TELPU. AINAVU DARBNĪCAS STĀSTI"

RŪJENAS PILSĒTAS SPECIĀLĀ PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE “VĀRPIŅA”

RŪJENAS BĒRNUDĀRZS

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU

ADRESE: Dārza iela 8A,
Rūjienas nov., Rūjienā

PASŪTĪTĀJS: Rūjienas
novada pašvaldība

PROJEKTĒŠANAS GADS:
2015

IERĪKOŠANAS GADS:
2016 - 2022

TERITORIJAS PLATĪBA:
10 247 m²

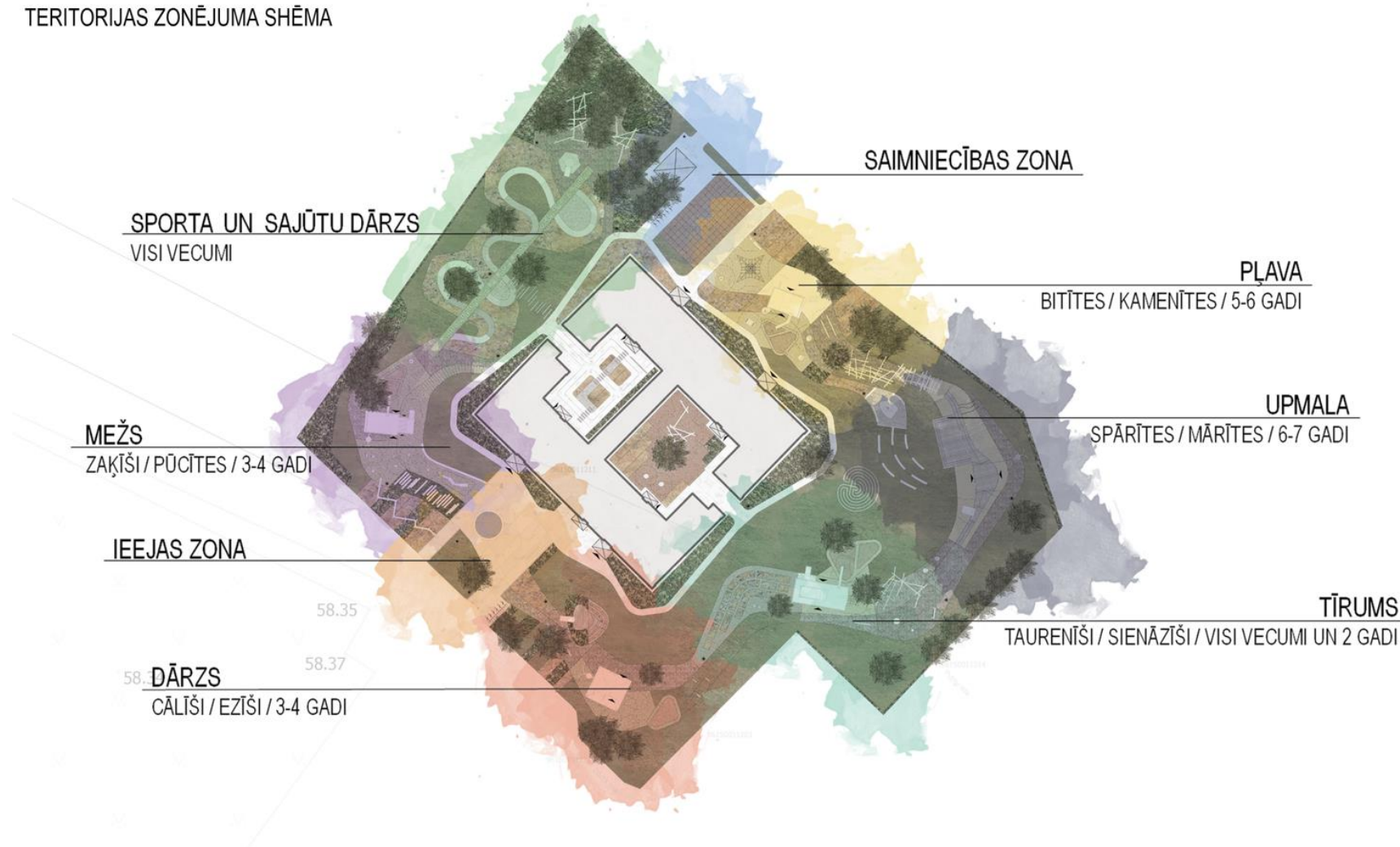
**LABIEKĀRTOJUMA
PROJEKTĒTĀJI:** Ilze Rukšāne,
Sandra Sarkanbārde, Ieva Dimante
ARHITEKTŪRA (nojumes): Pēteris
Bajārs, Sabīne Vecvagare, Mārīte
Sprudzāne
CEĻA INŽENIERI: Elmārs
Daniševskis

RŪJENAS BĒRNUDĀRZS

KONCEPTS, FUNKCIONĀLĀS TELPAS

TERITORIJAS ZONĒJUMA SHĒMA

Par telpas dalījuma simbolisko pamatu izvēlēti biotopi, iedvesmojoties no bērnu grupiņu nosaukumos ietvertu dzīvnieku un kukaiņu pamatvidēm –

MEŽS, DĀRZS, TĪRUMS, UPMALA, PLĀVA.

Biotopu tematika pilda izglītojošu funkciju, rada individuālas spēļu zonas, kuru atšķirības parādās materiālu, krāsu un apstādījumu izvēlē.

Funkcionālais zonējums veidots sadalot teritoriju 5 tematiskās rotaļu zonās un vienā bērnu grupiņām nepiesaistītā Sporta un sajūtu dārzā:

3-4 gadu vecuma grupa, **MEŽS**
(„Zaķīši” un „Pūcītes”)

3-4 gadu vecuma grupa, **DĀRZS**
(„Cālīši” un „Ezīši”)

2 gadu, **TĪRUMS**
(„Taurenīši” un „Sienāzīši”)

6-7 gadu vecuma grupa, **UPMALA**
(„Spārītes” un „Mārītes”)

5-6 gadu vecuma grupa, **PLĀVA**
(„Bitītes” un „Kamenītes”)

Visi vecumi, SPORTA UN SAJŪTU DĀRZS

RŪJENAS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

UPMALA:

- 6-7 gadu veciem bērniem
- Iepretim skatuves dēļu klājam izvietotas skatītāju sēdvietas un ugunsкура vieta.
- Sēdvietas un skatuves klājs izmantojams nodarbību vadīšanai ārtelpā. Komplekss kāpelēšanas, rāpšanās rotaļu elements.

Daudzveidīgi izmantojama ārtelpa rada iespējas apvienot mācīšanos, rotaļas, fiziskās aktivitātes un kopienas pasākumus vienotā vidē. Šāda vide sekmē bērnu vispusīgu attīstību, radošumu un aktīvu iesaisti dažādās aktivitātēs svaigā gaisā.

RŪJENAS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

PĻAVA:

- 5-6 gadu veciem bērniem
- Pie rotaļu namiņa tāfele - zīmēšanai ar krītiņiem.
- Nojume – izmantojams nodarbību vadīšanai ārtelpā. Šūpoles, slidkalniņš, kāpelēšanas piramīda, balansējams skaņas rotaļu elements.

Tāfele rosina pašizpaušmi, iztēli un komunikācijas prasmes.

Kāpelēšanas elementi attīsta spēku, koordināciju, līdzsvaru un kustību prasmes.

Šo elementu kombinācija sekmē bērnu vispusīgu fizisko, kognitīvo un sociālo attīstību, apvienojot mācīšanos ar aktīvu un aizraujošu darbošanos.

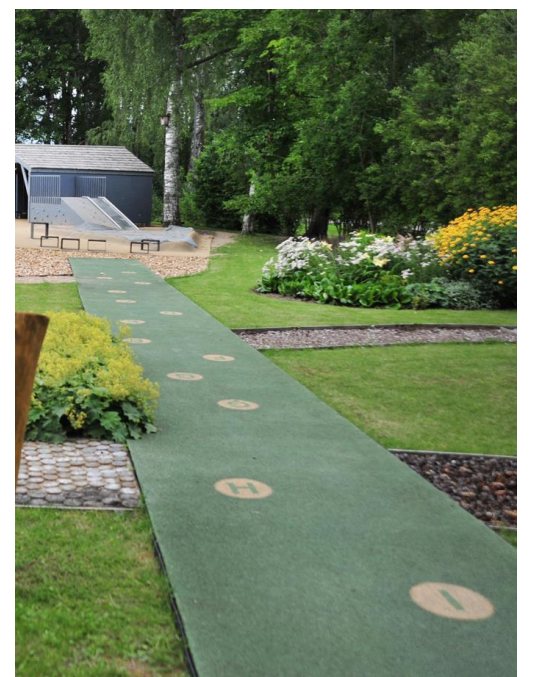
RŪJENAS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

SPORTA UN SAJŪTU DĀRZS

- Paredzēta visa vecuma bērniem.
- Baskāju taka augu stādījumos. Materiāli baskāju takai - priežu skujas, kūdra, oļi, kakao mulča, irdena sīkšķemba, niedres, zāģu skaidas, priežu čiekuri, skalota smilts, priežu mizu mulča, keramzīts un citi kontrastējošu sajūtu segumi.
- Fiziskam treniņam – skrejceliņš – burtiņu taka, kuru atkarībā no nodarbību rakstura var izmantot tā pamatfunkcijai vai arī burtiņu mācībai.

RŪJENAS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

DAUDZVEIDĪGI ROTAĻU ELEMENTI:
Ūdens rotaļu elementi ar ūdens pumpi
Elementi no koka, kā kāpelēšanas elementi

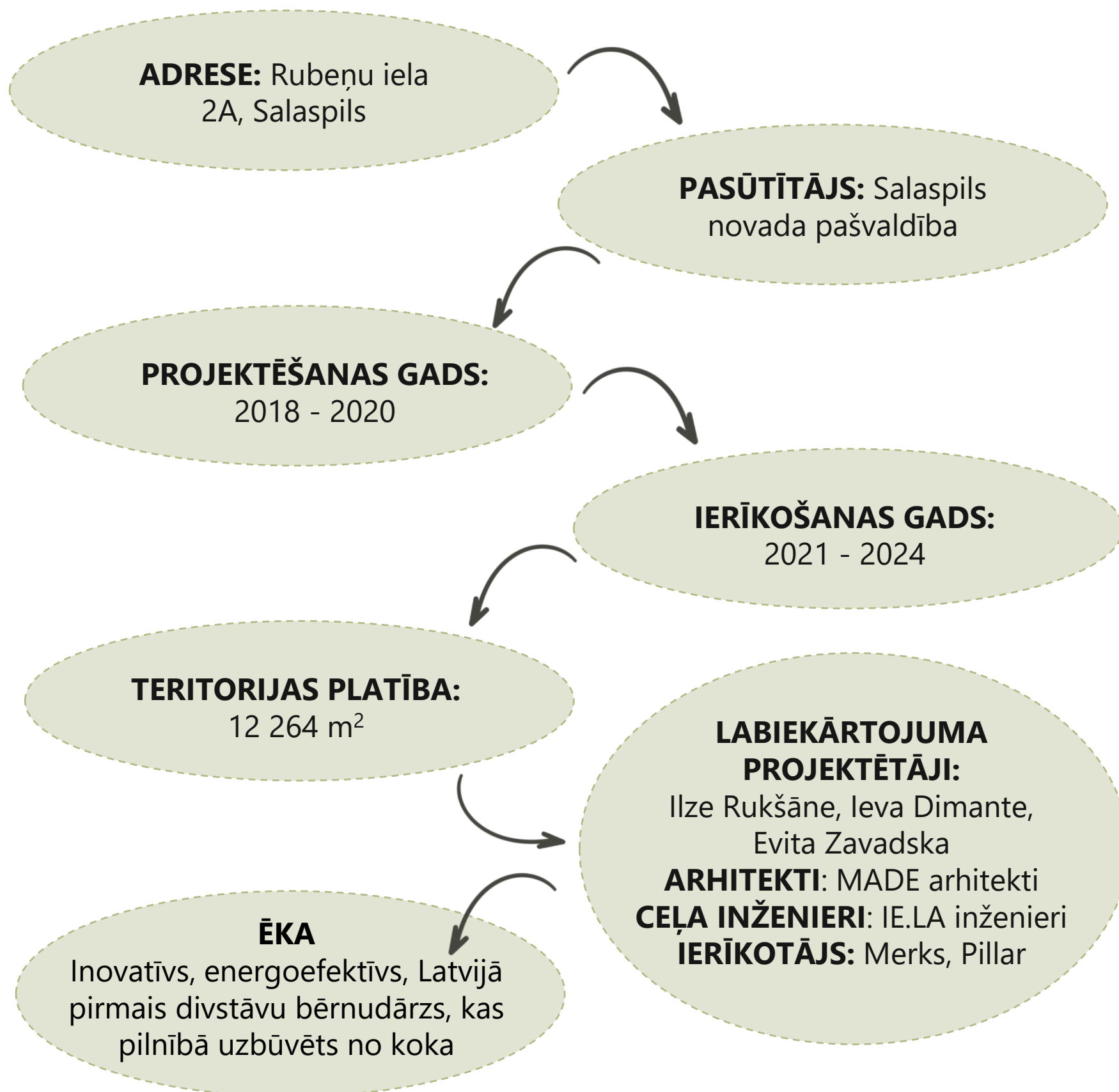

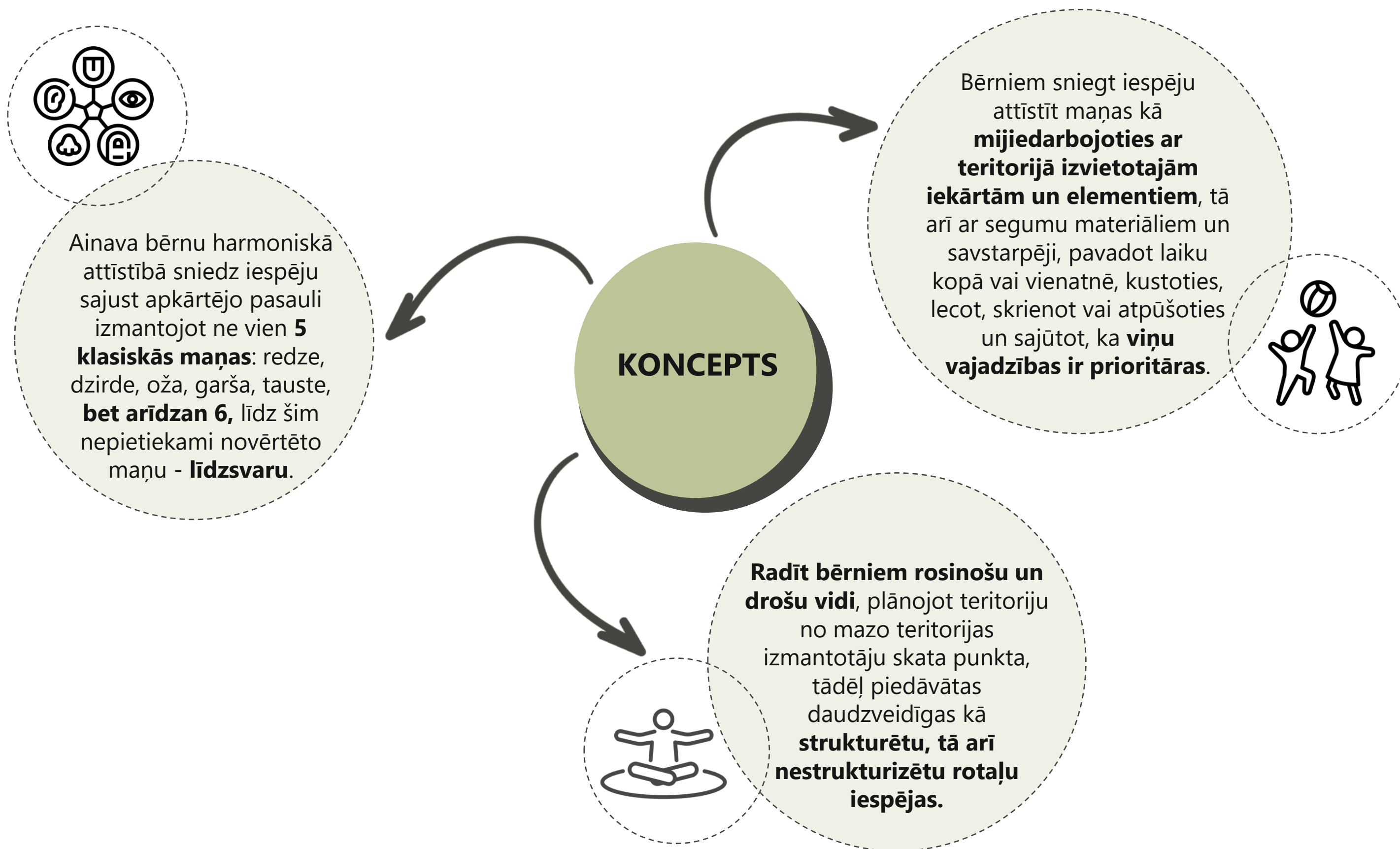
SALASPILS 7. PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE

SALASPILS BĒRNUDĀRZS

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU

SALASPILS BĒRNUDĀRZS

FUNKCIONĀLĀS TELPAS

REPREZENTATĪVA TELPA -
PRIEKŠLAUKUMS AR
PIESLĒGUMU PIE IELĀM

SPORTA TELPA

IELEJAS DĀRZS

PĻAVAS DĀRZS

AUTOSTĀVVIETAS TELPA

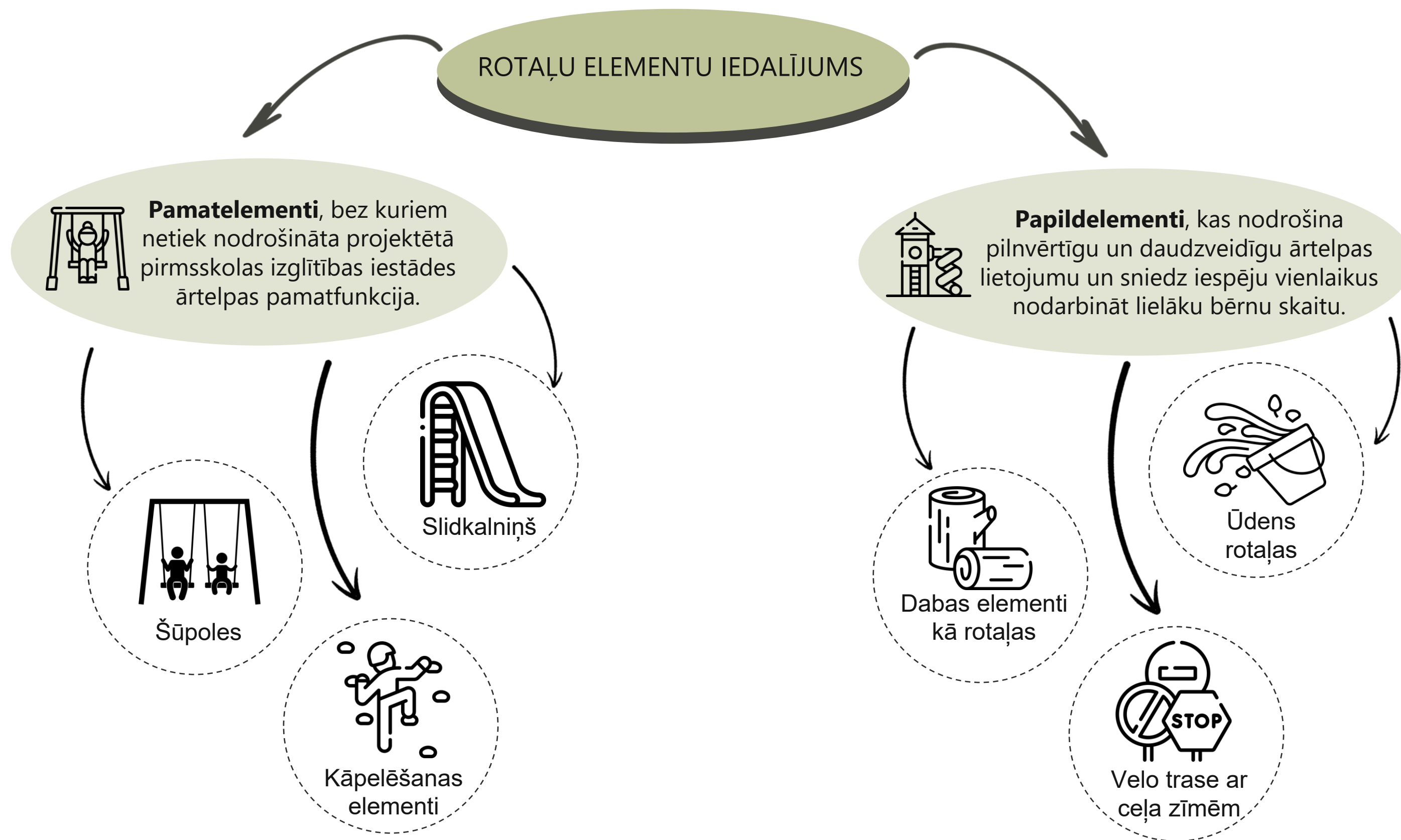
IEEJAS TELPA

KALNA DĀRZS

MEŽA DĀRZS

Teritorija sadalīta vairākās
funkcionālās telpās,
ievērojot izglītības iestādes
funkcijas un piekļuvi pie
tās:

- reprezentatīvā un
priekšlaukums,
- autostāvvietā,
- sporta telpa ar mācību
trasi, cietā seguma
laukums ar augu
kastēm un spēļu
elementiem segumā,
- kā arī četri tematiskie
rekreācijas dārzi –
kalna, ielejas, pļavas un
meža dārzs – ar
dažādiem bērnu rotaļu
laukumiem un
daudzfunkcionāliem
attīstošiem elementiem,
kā arī nojumes rotaļām,
rotaļlietu un sporta
inventāra glabāšanai.

SALASPILS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

RĀPŠANĀS ELEMENTI:

Koka bluķu kāpelēšanas elementi
Bluķīšu taka un trošu ceļš
Līdzsvara elementi
Laukakmeņi (ar pakāpieniem)

Veicina bērnu vispusīgu fizisko attīstību, **attīstot spēku, koordināciju, līdzsvaru, veiklību un izturību**. Uzlabo telpisko uztveri, koncentrēšanās spējas un ķermeņa kontroli.

DABAS ELEMENTI:

Koka bluķi un baļķi
Putnu būri

Koka baļķi – rosina bērnus izzināt apkārtējo vidi, **radoši izmantot rotaļu telpu**.

Vērojot putnus, bērni attīsta **novērošanas prasmes, pacietību** un izpratni par bioloģisko daudzveidību, vienlaikus veidojot cieņpilnu attieksmi pret dzīvo dabu.

SALASPILS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

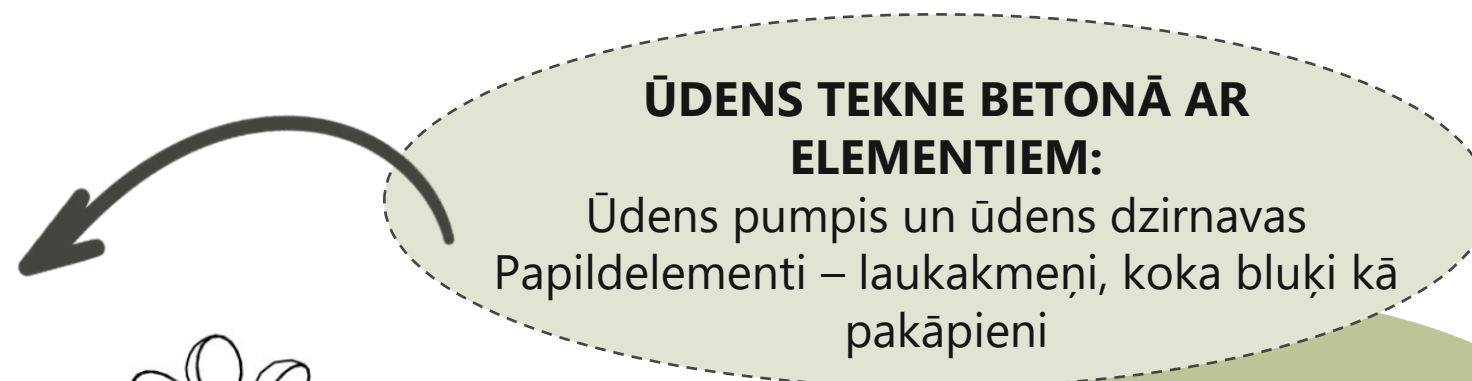
SPĒLES SEGUMĀ:
Spēles: "Cirks", "Rīču raču"
"Klasītes" "Desas"

Spēlējot kopā ar citiem bērniem, tiek **attīstītas sociālās prasmes, sadarbība un noteikumu ievērošana**. Vienlaikus spēles rosina koncentrēšanās spējas, uzmanību un spēju plānot savas darbības.

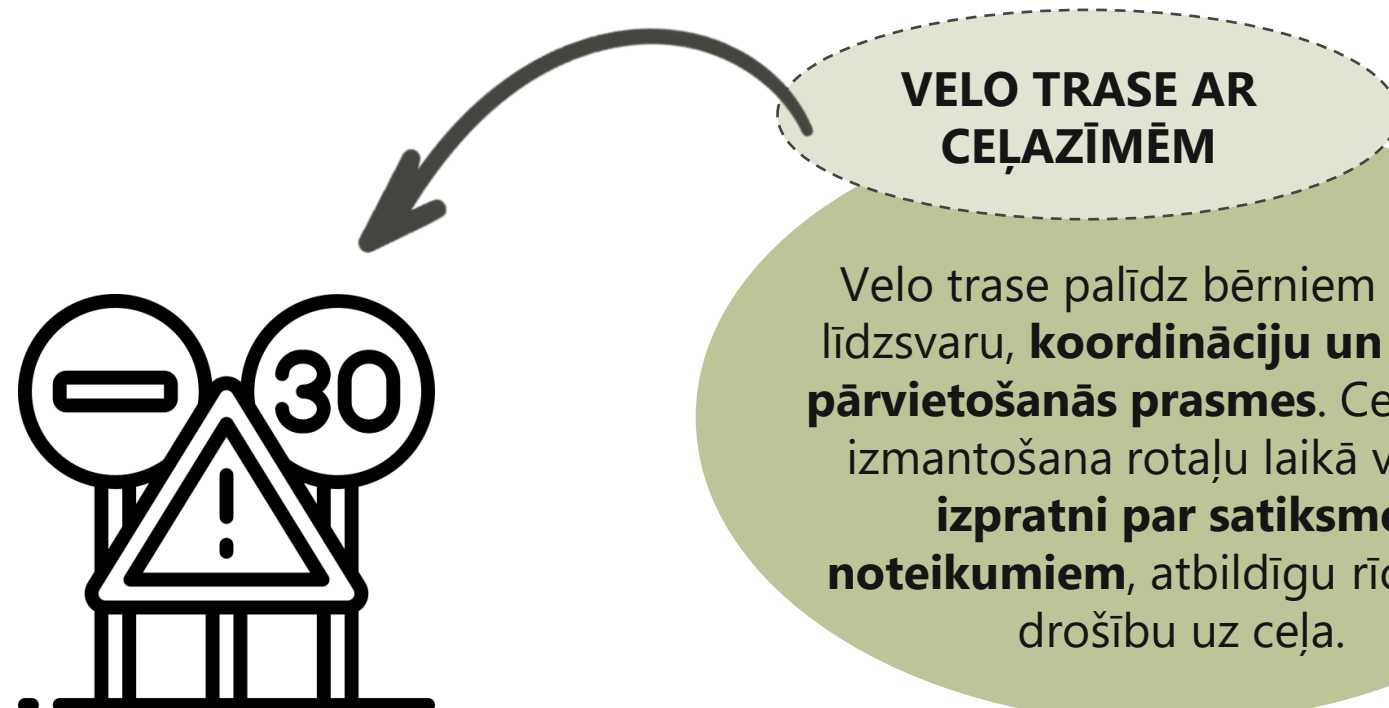
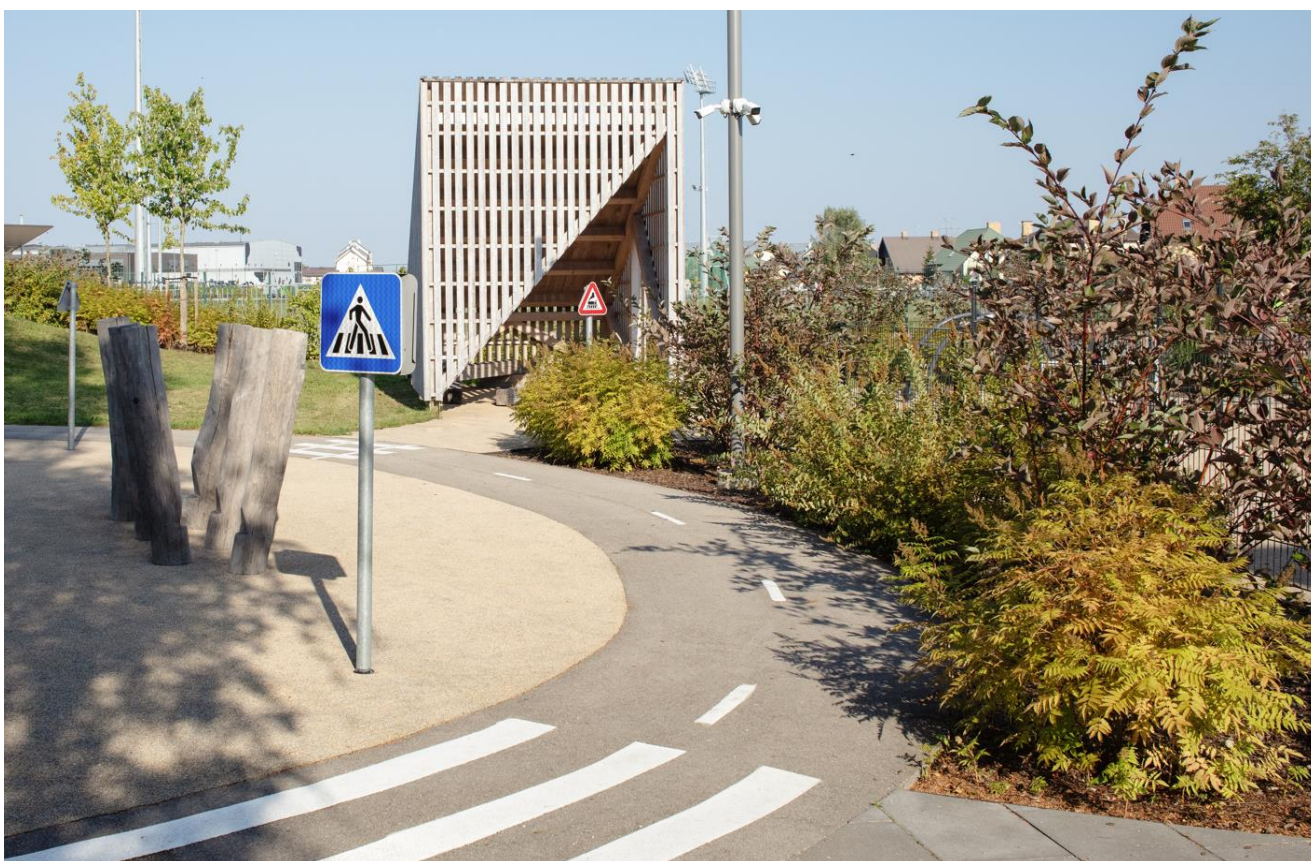

SALASPILS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

Ūdens rotaļas palīdz bērniem izprast cēloņu un seku sakarības, vērojot, kā ūdens plūsma iedarbina kustīgus mehānismus. Tās **attīsta sīko motoriku, koordināciju, izziņas prasmes un veicina interesi par dabas procesiem.**

SALASPILS BĒRNUDĀRZS

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

IZZIŅAS ELEMENTI

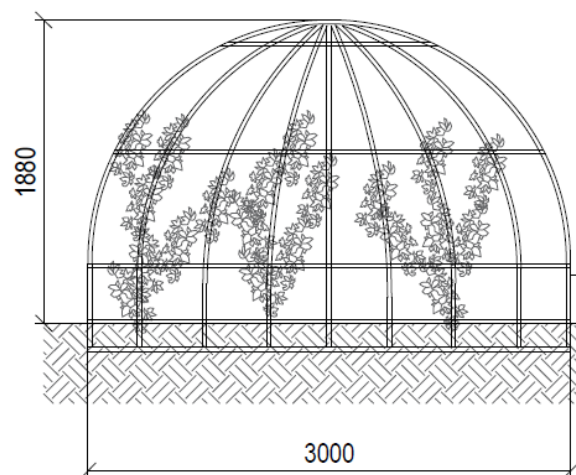
Atmiņu spēle ar rotējošiem attēliem

Attīsta bērnu atmiņu, uzmanību un koncentrēšanās spējas, palīdzot **trenēt spēju pamanīt un iegaumēt detaļas. Tā veicina arī loģisko domāšanu** un valodas prasmes, jo bērni mācās nosaukt, salīdzināt un grupēt redzēto.

ĀRA KLAŠE / NOJUMES / VIGVAMS

Āra klase, nojumes un vigvami **veido mācībām un rotaļām piemērotu vidi svaigā gaisā, kas veicina bērnu izziņas procesu un interesi par mācībām.**

Šādas telpas rosina radošumu, pašizpaušmi un sociālās prasmes.

RAIŃA PARKS

RAIŅA PARKS

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU

ADRESE: Raiņa parks,
Raiņa iela 1, Siguldā

PASŪTĪTĀJS: Siguldas
novada pašvaldība

PROJEKTĒŠANAS GADS:
2022-2023

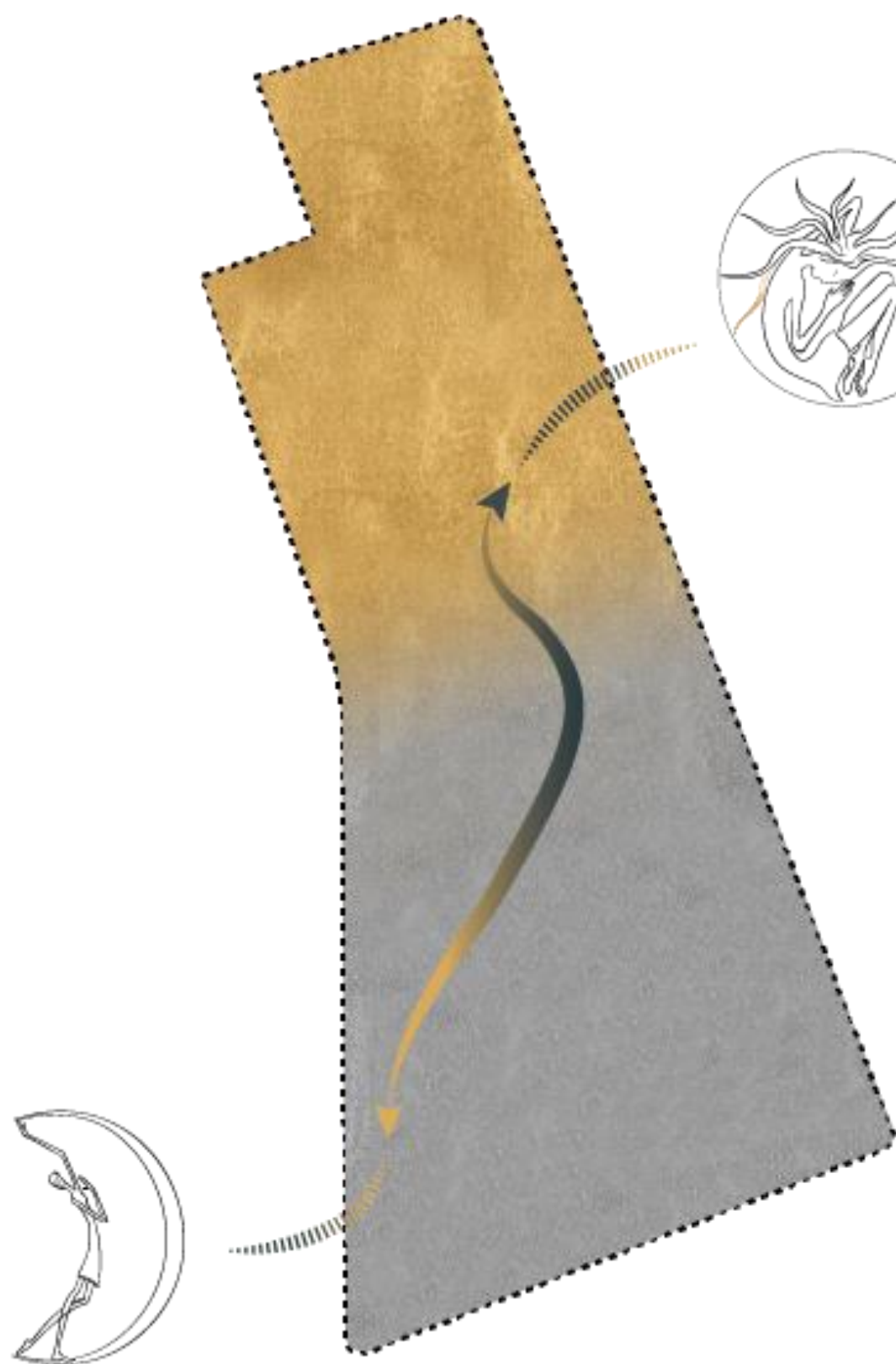
TERITORIJAS PLATĪBA:
1.Kārta 8 439m²
2.Kārta 5 631m²

**LABIEKĀRTOJUMA
PROJEKTĒTĀJI:** Ilze Rukšāne
Indra Ozoliņa, Mētra Gansone,
Ieva Dimante, Mārīte
Sprudzāne, Ruta Tobiesa,
Sendija Adītāja

**ROTAĻU ELEMENTU DIZAINA
PROJEKTĒTĀJI:** FIXMAN

CEĻA INŽENIERI:
SIA "Ceļu komforts"

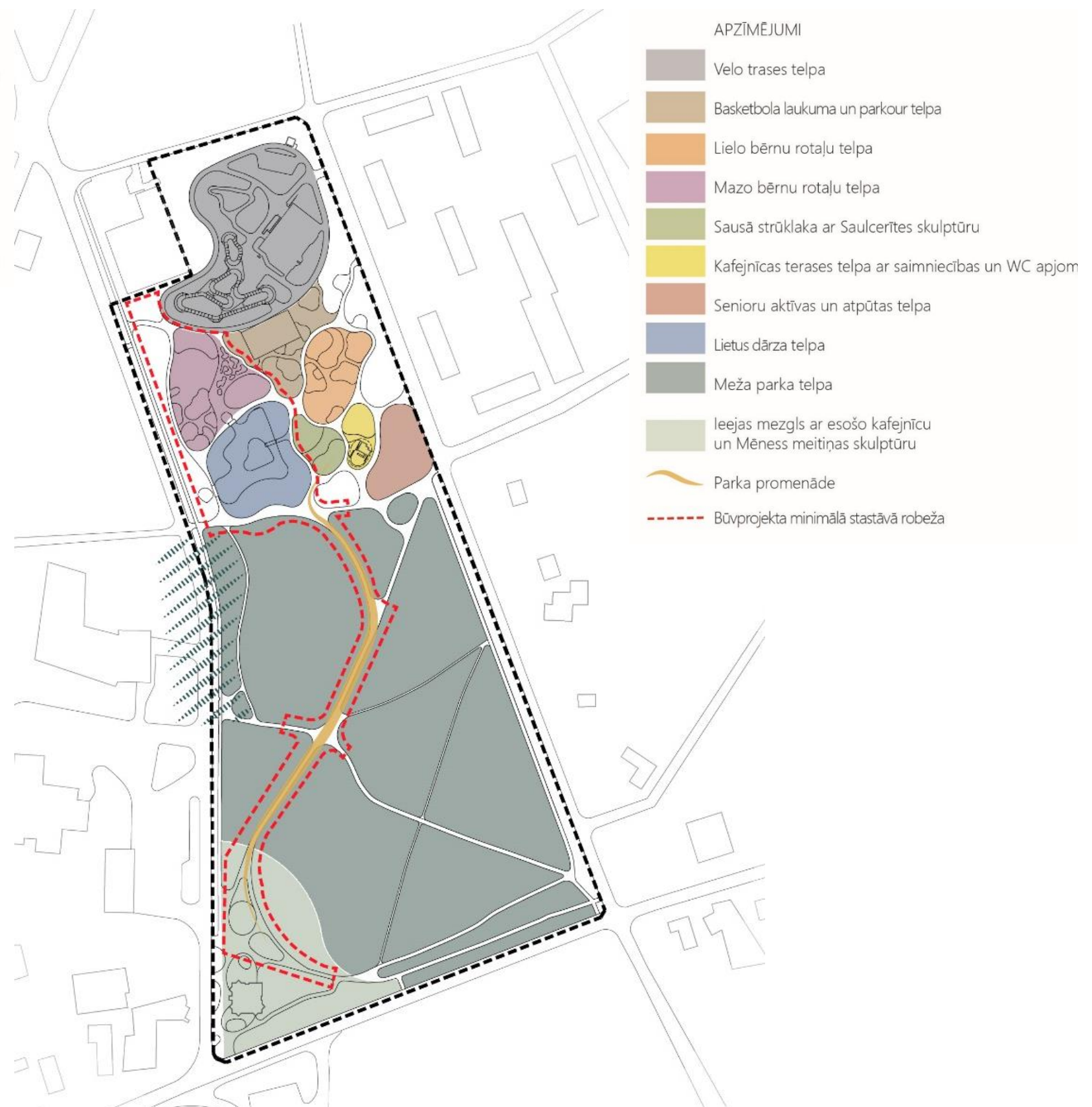
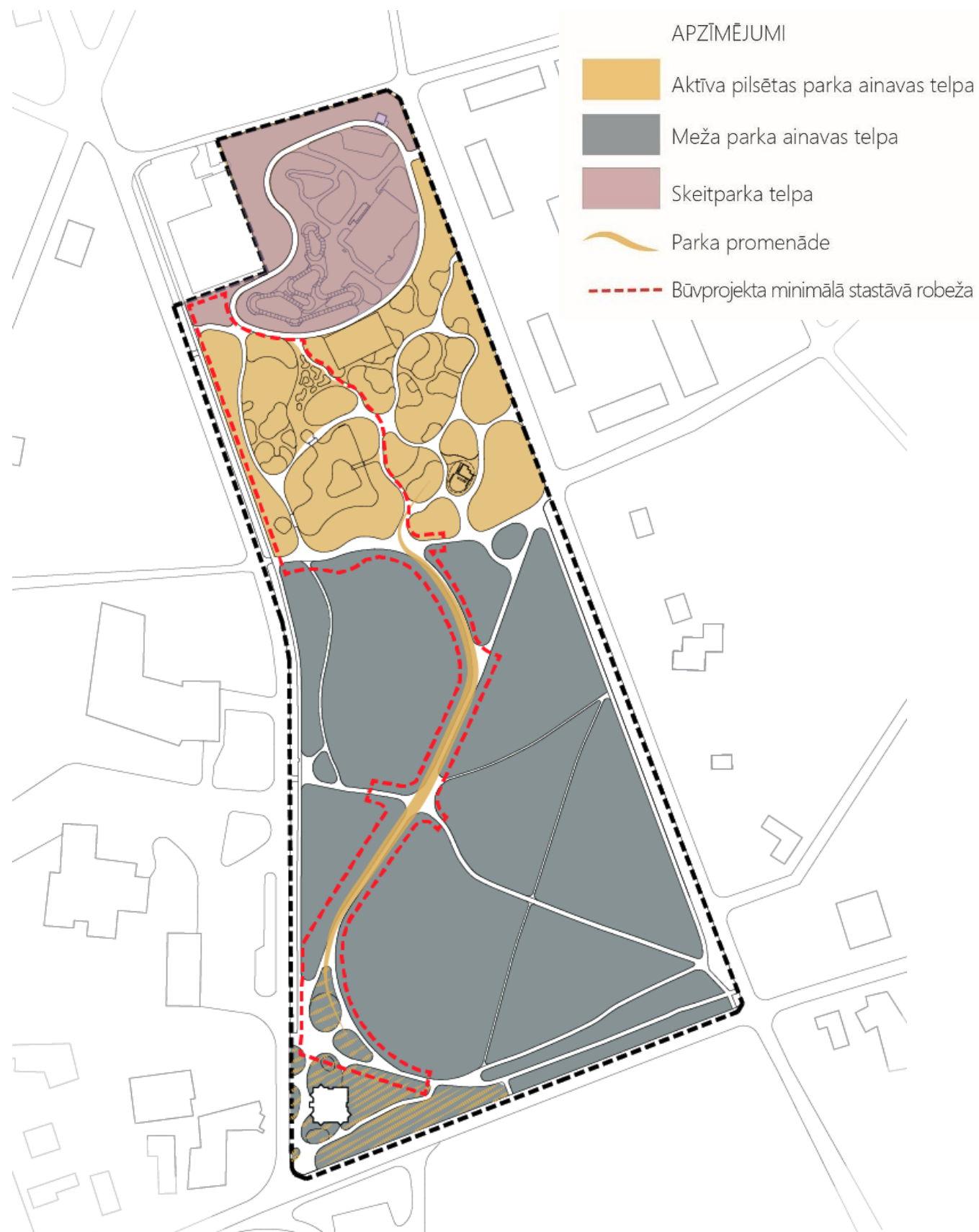

LABIEKĀRTOJUMA ARHITEKTONISKĀ UN TELPISKĀ KONCEPCIJA

- Saules un mēness koncepts
- Autoru iedvesmas avots ir ierakstīts parka nosaukumā – Raiņa parks.
- **Dzejas un prozas pasaulē Rainis ir neatraujams no Aspazijas. Gan Rainim, gan Aspazijai bija tuva Saules un Mēness simbolika**, kas viņus vienoja, neraugoties uz atšķirībām uzskatos un mākslinieciskajās izpausmēs.
- **Piedāvātais simbolisms no dižgaru daiļrades veido parka emocionālo un funkcionālo telpu savienojumu – Saules un Mēness gaismas ceļu.**

RAIŅA PARKS

FUNKCIONĀLĀS TELPAS

RAIŅA PARKS (ROTAĻU LAUKUMS)

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

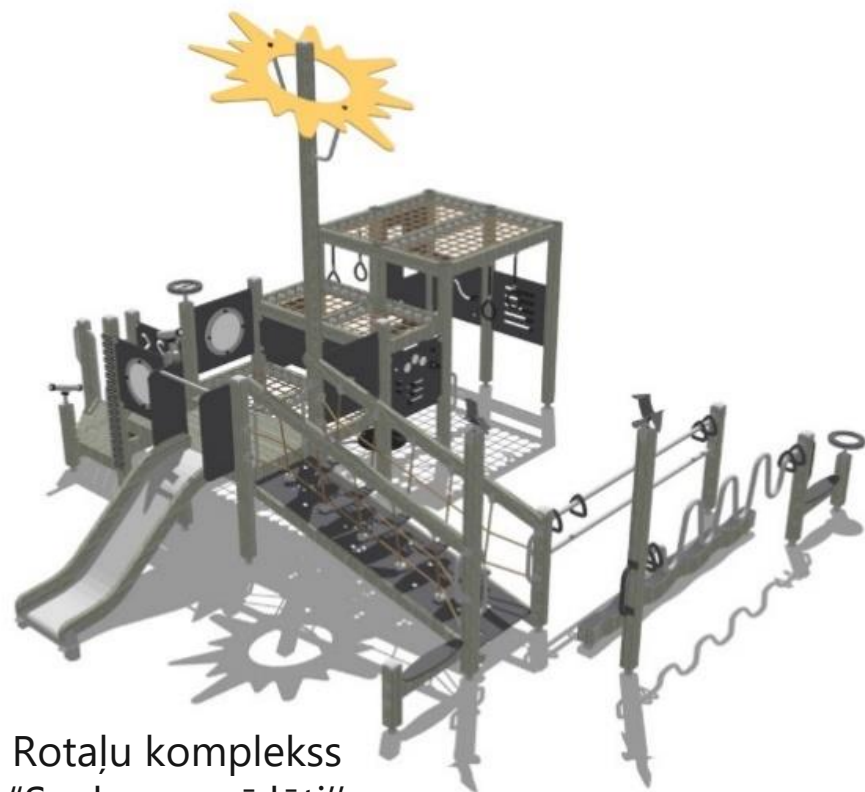
KONCEPTS → TEHNISKIE RISINĀJUMI:

- Projektā lielo bērnu rotaļu telpas tematika risināta **iedvesmojoties no vairākiem Aspazijas dzejoļiem** – “Circenīša Ziemassvētki”, “Pasaciņa”. **Dzejoļos ietvertos motīvus iekļaujot rotaļu aprīkojuma detaļās un zīmējumos segumā, sasaistot tos kopā visos rotaļu laukumos.**
- Mēness un saules motīvs rotaļu laukumos ir visplašāk izvērsti, iedvesmojoties no mēness fāžu attēlojuma simbolos.

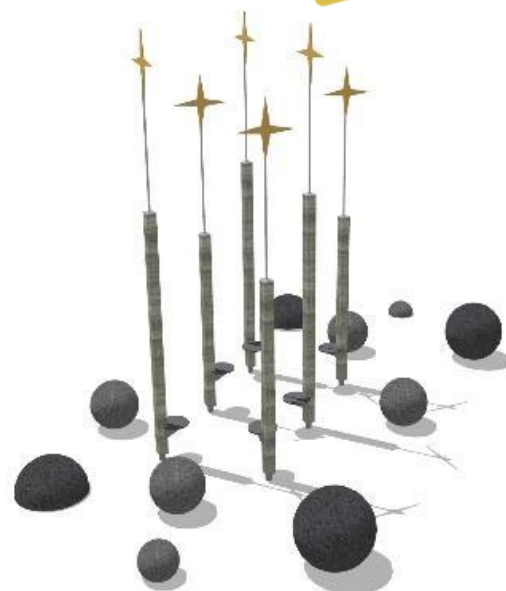

RAIŅA PARKS (ROTAĻU LAUKUMS)

TEHNISKĀ INFORMĀCIJA - ELEMENTI

Rotaļu komplekss
"Saules apspīdēti"

Tematisko simbolu integrēšana
rotaļu laukuma aprīkojumā ar
tematiku papildinošiem
elementiem

Mūzikas skaņu arka
"Mēness"

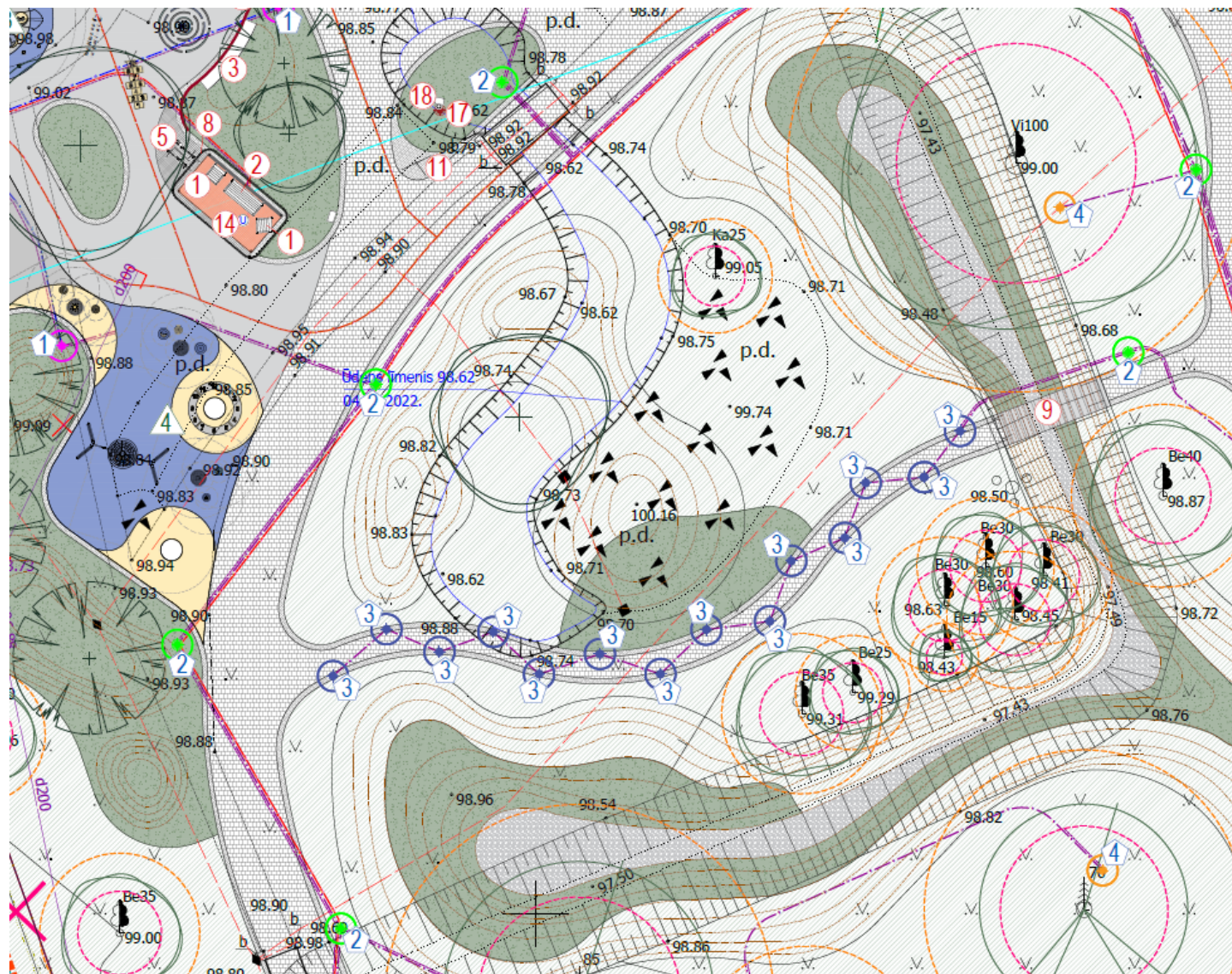
Šūpoles ar groza sēdvirsmu
"Mēnešņš"

ROTAĻU ELEMENTI:

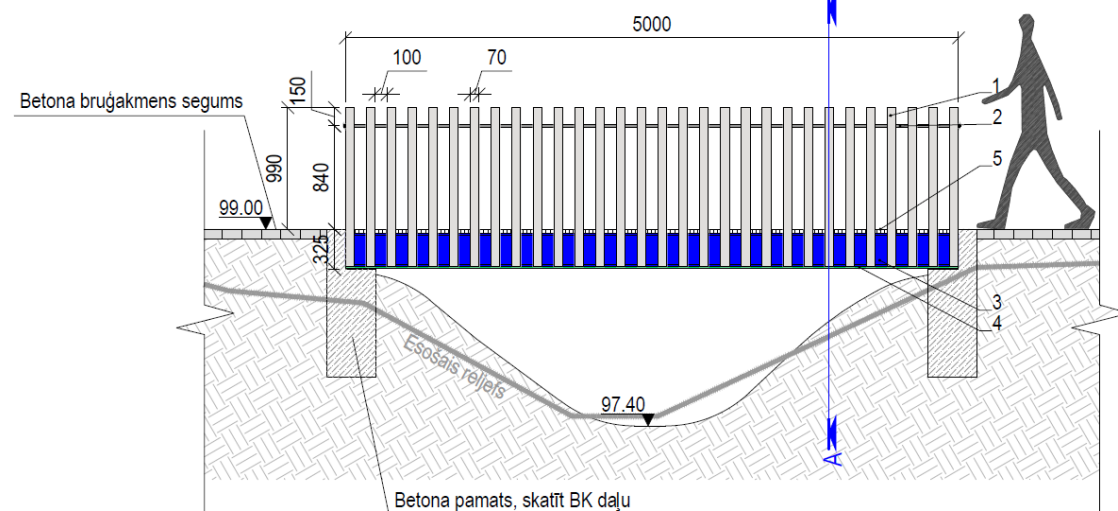
- Raiņa parka rotaļu laukumos iekārtas dažāda vecuma lietotājiem un dažādām aktivitātēm izvēlētas vadoties pēc nosacījuma, lai lietošana ir ērta un aizraujoša pēc iespējas plašākam lietotāju lokam ar dažādām spējām un interesēm.
- Apzināti nav izvēlētas iekārtas, kas piemērotas tikai un specifiskas, piemēram, ratiņkrēslu lietotājiem. Turpretī **piemeklētas iekārtas, kuras ērti lietojamas un piemērotas bērniem un pieaugušajiem ar dažādām spējām un ierobežojumiem, nešķirojot un neierobežojot.**
- Rotaļu laukumos integrēti elementi ar šūpolēm, karuseļiem, dažādiem maziem kustīgiem elementiem roku vingrināšanai.
- Izmantoti krāsas un skaņas elementi.

RAIŅA PARKS (ROTAĻU LAUKUMS)

LIETUSDĀRZI

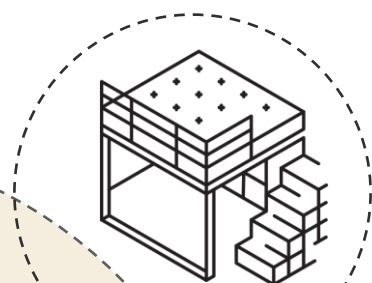

LAIPA, M 1:50
Pretskats

LIETUS DĀRZA TELPA

- **IZAICINĀJUMS:** Līdz ar parka Z daļā veikto labiekārtošanu, ir būtiski mainīta nokrišņu ūdeņu notece, izraisot strauju pārpurvošanos.
- **RISINĀJUMS** Projektā paredzētas **bioievalkas** – lokālas, īslaicīgas lietus ūdens infiltrācijas. Tās veidotas kā līdz 60cm padziļinātas ievalkas, kas lietus laikā uzkrāj un pēc tam palēnām augsnē infiltrē lietus ūdeni.
- Ainaviskais grāvis papildināts ar **bagātīgiem mitrumu mīlošiem apstādījumiem**, kas veido lietus dārzu.
 - Pāri lietus dārzam paredzēta neliela laipa.
- **Ilgspējīgu lietus ūdens risinājumu idejas pamatā** ir ekonomiski pamatoti risinājumi, kas ļauj ieraudzīt un iepazīt lietus ūdeni kā daļu no pilsētas struktūras un izmantot kā izzinošu ūdens novadīšanas telpu.

RŪJENAS PILSĒTAS SPECIĀLĀ PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE "VĀRPIŅA"

Daudzfunkcionāla ārtelpa ļauj bērniem dažādā vecumā iesaistīties piemērotās aktivitātēs, attīstot gan fiziskās, gan sociālās un kognitīvās prasmes. Šāda vide nodrošina elastīgu, iekļaujošu un attīstošu rotaļu un mācību pieredzi visiem bērniem.

SALASPILS 7. PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE

Bērniem tiek dota iespēja attīstīt savas maņas, izmantojot dažādas rotaļu iekārtas, segumus un materiālus, **kā arī mijiedarbojoties ar citiem bērniem.** Viņi var brīvi kustēties, skriet, lēkt vai atpūsties gan kopā, gan vienatnē, atbilstoši savām vajadzībām un interesēm. **Šāda vide palīdz bērniem justies droši, ērti un atbalstītiem, vienlaikus veicinot viņu attīstību.**

RAIŅA PARKS

Ilgtspējīgi lietus ūdens risinājumi nozīmē gudru un videi draudzīgu veidu, kā savākt un novadīt lietus ūdeni pilsētā. **Tie palīdz bērniem un pieaugušajiem saprast, ka lietus ūdens nav tikai problēma, bet arī daļa no pilsētas vides,** ko var izmantot izziņai un mācībām. Šādi risinājumi padara apkārtni interesantāku un veicina izpratni par dabas procesiem.

PALDIES PAR
UZMANĪBU!

